

LATVIJAS REPUBLIKAS VESELĪBAS MINISTRIJA
VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU
"DAUGAVPILS PSIHONEIROLOĢISKĀ SLIMNĪCA"

Lielā Dārza ielā 60/62, Daugavpilī, LV-5417 Reģ. Nr 50003407881
Tālr. 65402220, fakss 65402221, e-pasts: dpns@dpns.gov.lv
Valsts kase TREL22, n/k LV81TREL929052500000

Daugavpilī

29.01.2020. Nr.1.1./48
Uz 18.12.2019. Nr.1-5/177

LR Tiesībsargam
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Zināšanai: Veselības ministrijai
vm@vm.gov.lv

Atbilde uz Ziņojumu par cilvēktiesību nodrošināšanu VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" pārbaudes vizītē no 2019.gada 14.oktobra līdz 2019.gada 15. oktobrim

VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" iepazīnās ar 2019.gada 19.decembra Tiesībsarga ***Ziņojumu par cilvēktiesību nodrošināšanu VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"*** un sniedz sekojošu skaidrojumu.

Lai mazinātu pacientu skaitu lielajās palātās, VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" plāno šādus pasākumus.

VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" stacionārās nodaļas izvietotas divās ēkās, kas pie pašreizējās stacionāru pacientu aprites nenodrošina pietiekumu lietderīgu platību pacientu izvietošanai. Pat ņemot vērā DPNS stratēģijā norādīto plānoto pacientu skaita samazinājumu, problēma būs aktuāla arī tuvākā nākotnē.

Ņemot vērā Ministru kabineta 2020.gada 7.janvārī pieņemto lēmumu uzsākt VSIA "Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca" un VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" reorganizāciju kapitālsabiedrību apvienošanas ceļā, nododot VSIA "Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca" (pievienojamā sabiedrība,

turpmāk tekstā - APNS) mantu VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” (iegūstošā sabiedrība, turpmāk tekstā - DPNS), DPNS ir sniegusi priekšlikumus Veselības ministrijai un Daugavpils pilsētas Domei izmantot bijušo Daugavpils onkoloģiskās slimnīcas ēku (atrodas blakus DPNS teritorijai) jaunu nodaļu izvietojumam.

Šajā gadījumā daļu no APNS pacientiem (apmēram 100 pacientus ar smagiem psihiskās veselības traucējumiem), kā arī 50 pacientus no DPNS izvietotu jaunajās telpās.

Piedāvātais priekšlikums dotu pozitīvu efektu uz platību palielināšanu pacientu ārstniecībai DPNS:

Nodaļas	Platība	Gultas (vidēji 2019.gadā)	Gultas (1.un 2.korpuss)- (50 gultas pārvietotas uz onkoloģijas ēku)	Uz vienu gultu m ² (pašreiz)	Uz vienu gultu m² (50 gultas pārvietotas uz onkoloģijas ēku)
6. Psihiatriskā vīriešu nodaļa	354.7	34	25	10.4	14.2
5. Psihiatriskā jauktā nodaļa	537.1	48	35	11.2	15.3
1. Psihiatriskā sieviešu nodaļa	549.7	48	35	11.5	15.7
2. Psihiatriskā vīriešu nodaļa	579.8	48	40	12.1	14.5
4. Psihiatriskā vīriešu nodaļa	587.9	46	40	12.8	14.7

7. Psihiatriskā sieviešu nodaļa	564.0	44	40	12.8	14.1
3. Psihiatriskā sieviešu nodaļa	583.7	42	40	13.9	14.6
9. Psihiatriskā nodaļa	302.9	20	20	15.1	15.1
8. Psihiatriskā vīriešu nodaļa	546.0	34	30	16.1	18.2
10. Bērnu nodaļa	494.9	16	10	30.9	49.5
Kopā		380	315		

Lai nodrošinātu šāda priekšlikuma realizāciju, ir nepieciešamas investīcijas onkoloģijas ēkas renovācijai un pārbūvei apmēram 4,3 miljonu eiro apmērā. Pašreiz Veselības ministrija ir nosūtījusi Daugavpils pilsētas Domei vēstuli ar lūgumu izskatīt iespēju nodot bijušo Daugavpils onkoloģiskās slimnīcas ēku bezatlīdzības lietošanā.

Iestāšanās stacionārā un piekrišanas sniegšana ārstniecībai

Rekomendācijas

- 1. Veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tikko uzņemtajiem pacientiem (un viņu tuviniekiem) tiek izsniegta arī rakstveida informācija par viņu tiesībām - bukleti vai informatīvās lapas un, ka pacientiem, kuri bukletu/informatīvo lapu nespēj saprast, saņemtu atbilstošu palīdzību (skatīt Ziņojuma [5] punktu)*

Uzņemšanas nodaļā ir sagatavota un tiek izsniegta informācija par viņu tiesībām šobrīd kopētā veidā. Ir pasūtīti izdales materiāli tipogrāfijā. (Pielikums Nr. 1)

2. *Aicinām informāciju par tiesībsarga izstrādātajiem bukletiem, kas attiecas uz pacientiem, kuru brīvība ierobežota, pamatojoties uz tiesas nolēmumu pamata, ievietot Slimnīcas mājas lapā. (skatīt Ziņojuma [5] punktu)*

<https://dpns.gov.lv/index.php/lv/pacientiem/pacientu-tiesibas>

https://dpns.gov.lv/images/ties_piespiedu.pdf

https://dpns.gov.lv/images/ties_pret_gribu.pdf

3. *Pievērst uzmanību tam, lai ieraksti pacientu individuālajos ārstēšanās plānos atspoguļotu faktisko situāciju par plānotajiem un saņemtajiem pakalpojumiem un, lai ārstēšanas plāna izmaiņu gadījumā pacients būtu sniedzis informētu piekrišanu šīm izmaiņām. (skatīt Ziņojuma [9] punktu)*

Pacienta ārstēšanas plāna izmaiņu gadījumā pacients sniedz rakstiski informētu piekrišanu izmaiņām.

Ierobežojošo līdzekļu izmantošana pret pacienta gribu

Rekomendācijas

1. *Pārskatīt un pilnveidot iekšējās kārtības noteikumus “Kārtība par pieaugušo pacientu ierobežošanas pielietošanu VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskajā slimnīcā””, izvērtēt ierobežojošo līdzekļu pielietošanas teorētisko pamatojumu, kā arī iekļaut iekšējā regulējumā ierobežojošā līdzekļa – medikamentu ievadīšana pret pacienta gribu piemērošanas un dokumentēšanas kārtību. (skatīt Ziņojuma [10],[12],[16] punktus)*

Slimnīca ir papildinājusi iekšējo normatīvo aktu “Kārtība par pieaugušo pacientu ierobežošanas pielietošanu VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskajā slimnīcā””,

papildinot to ar medikamentu ierobežojošiem līdzekļiem – medikamentu ievadīšana pret pacienta gripu (Pielikums Nr. 2).

- 2. Pievērst pastiprinātu uzmanību, lai pacients, aizpildot veidlapu un sniedzot pirmreizējo piekrišanu ārstēšanai vai atkārtotu piekrišanu turpmākai ārstēšanai, norādītu arī parakstīšanas datumu un konkrētu laiku. (skatīt Ziņojuma [16] punktu)*

Vadības ārste ir veikusi pārrunas ar ārstiem psihiatriem ārstu konferencē 2020.gada 16.janvārī plkst 8.00, kā arī 2020.gada 16.janvārī plkst. 9.30. slimnīcas 2.korpusa 2.stāva konferenču zālē tika organizētas ārstniecības personāla un aprūpes personāla apmācības par ierobežojošo līdzekļu pielietošanu, kurās tika aktualizēts minētais jautājums.

- 3. Pārskatīt Slimnīcas izstrādāto veidlapu, ko aizpilda personu ar ierobežotu rīcībspēju aizgādņi, lai pārtrauktu praksi, ka tiek sniegta automātiska piekrišana ierobežojošā līdzekļa – mehānisko kustību ierobežošanas piemērošanai. (skatīt Ziņojuma [15] punktu)*

Slimnīca ir pārskatījusi Slimnīcas izstrādāto veidlapu, ko aizpilda personu ar ierobežotu rīcībspēju aizgādņi. (Pielikums Nr. 3).

- 4. Veikt regulāru personāla, jo īpaši palīgpersonāla, apmācību par ierobežojošo līdzekļu pielietošanu. (skatīt Ziņojuma [9] punktu)*

Ārstu konferencē 2020.gada 16.janvārī plkst 8.00, kā arī 2020.gada 16.janvārī plkst. 9.30. slimnīcas 2.korpusa 2.stāva konferenču zālē tika organizētas ārstniecības personāla un aprūpes personāla apmācības par ierobežojošo līdzekļu pielietošanu.

Videonovērošana pacientu palātās

Rekomendācijas

- 1. Lai nodrošinātu augstāko iespējamo pakalpojuma kvalitāti un atbilstību cilvēktiesību standartiem, nepieciešams ļoti rūpīgi izvērtēt nepieciešamību saglabāt videonovērošanas kameras visās pacientu palātās, vērtējot iespēju atstāt tās tikai atsevišķās palātās, kurās pēc rūpīga izvērtējuma un konkrētiem kritērijiem var tikt ievietoti pacienti, kuru drošības interesēs varētu tikt pieņemts lēmums par videonovērošanas veikšanu.*

VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” rūpīgi ievēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (27.04.2016.) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 5.panta aprakstītus personas datu apstrādes principus. Tomēr Slimnīcas ārsti uzskata, ka gadījumos, kad pēc individuāla izvērtējuma pastāv augsti riski pacienta vai citu personu drošībai, piemēram, aizdomas par iespējamu pašnāvības mēģinājuma risku, plānoti vai veikti uzbrukumi darbiniekiem, citām personām u.tml., pacienta videonovērošana ir nepieciešama konkrētam pacientam. Tehniski pastāv iespēja fokusēt videonovērošanas kameru tikai uz konkrētā pacienta gultu, tādējādi videonovērošana neskar visus palātā esošos pacientus. Videonovērošana Slimnīcā ir pieļaujama tikai pēc nodaļas vadītāja dienesta ziņojuma ar pamatojumu vadības ārstam un pēc vadības ārsta piekrišanas saņemšanas.

Ikvienam pacientam ir tiesības būt informētam, ja ir paredzēts izmantot videoierakstu vai citu vizuālu vai audioierakstu par jebkuru interviju ar pacientu vai jebkuru citu pacienta ārstēšanas daļu. Tādiem gadījumiem tika izstrādāta veidlapa “Pacienta informēšana par videonovērošanu” (veidlapas paraugs tika nosūtīts 2019.gada 19.decembrī Tiesībsarga birojam) (Pielikums Nr. 4).

Lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem, Veselības Ministrija ar valdības atbalstu ir uzsākusi un turpina

iesāktās reformas vairākos virzienos, tai skaitā pakalpojumu sniedzēju tīkla optimizēšanu, nodrošinot ģeogrāfisko un organizatorisko veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. 2020.gada 7.janvārī Ministru Kabineta sēde rīkojuma projekts par VSIA “Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca” un VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” reorganizāciju tika apstiprināts ar rīkojumu Nr.12 “Par valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca” un valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” reorganizāciju”. Slimnīcu apvienošanas rezultātā tiks nodrošināta optimāla pieejamo resursu, tai skaitā ārstniecības personu piesaiste kvalitatīvu psihiatrijas pakalpojumu nodrošināšanai. Līdz brīdim, kamēr tiek pabeigta apvienošanās ar VSIA “Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca” un nebūs skaidrības par telpām, kameras netiek demontētas. Ņemot vērā plānotās izmaiņas Slimnīcas telpu izvietojumā un darbībā, pēc reorganizācijas tiks pārskatīts jautājums un pieņemts lēmums par videokameru demontāžu un izvietojumu, atbilstoši nodaļu profilam.

- 2. Rūpīgi sekot, lai vietās (Slimnīcas gaitenēs, teritorijā u.c.), kur tiek veikta videonovērošana, tiktu izvietotas atbilstošas informatīvas zīmes un informācija par datu apstrādes pārzini, kontaktinformācija.*

VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīcā” tika sagatavota informatīva zīme par videonovērošanu saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma 36.panta 3.daļu. Visās vietās (Slimnīcas ēkās un ēkām pieguļošajā teritorijā), kur tiek veikta videonovērošana, tika izvietotas informatīvas zīmes, un Slimnīca regulāri pārbauda to esamību.

Valdes priekšsēdētāja (paraksts*) Sarmīte Ķikuste

Valdes loceklis (paraksts*) Reinis Joksts

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu, dokumenta parakstīšanas datums ir pēdējā pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.